

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . . . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 ар. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дні
крім неділі і руских святах
о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9.
ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застережене. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сламі» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Чи може християнин бути соціал-демократом?

(Далі).

На всяких віках соціал-демократичних відзивали ся голоси відпоручників, щоби обмежити боротьбу проти релігії, бо інакше годі буде приєднати селянство, переняте ще глибоко вірою, для соціал-демократичного сторонництва. Дятого тепер, скільки можна, закривають соціал-демократи атеїзм, щоби лише зловити селянство у свої сіти і голосять, що не треба виступати проти християнства, бо «релігія се річ приватна!» Але скоро селяни опинять ся в їх сітях, тоді покажуть они, що думають про релігію. А що они думають про релігію, те вже не один раз їх проводирі висловили навіть прилюдно. Так в німецькій райхсраті сказав проводир соціал-демократів Зінгер: «Не спічнемо доти, поки червоний прапор не буде повітати з усіх церков і палат!» Отже лише для хлополапства закривають на разі свої властиві цілі.

Християнство як-раз репрезентує справдешню суспільну ідею ліпше, як всяка иньша релігія на сьвітї, а іменно відносить ся з любовю і прихильностю до убогих людей. Смертним гріхом уважає християнська релігія уменшуванє плати робітникам і поборює всяку кривду, спиняє капіталістів посувати ся до остатних границь самолюбства. Хиби і недостачі поодиноких осіб християн, або навіть хиби святих не змінюють нічого в християнській вірі. Історія учить нас, що вірність Церкві, кріпка віра були все жерелом тривкого благословенства для народів, а невірство і відступство від Бога доводили до упадку держави і народи. І нині є Церква до певної міри підвалиною держави і суспільности, дятого соціал-демократи звертають ся головню у своїй боротьбі против сеї підва-

лини, щоби опісля на свій лад перестроїти і державу і суспільність.

В своїх революційних змаганнях кидають они високопарними окликаками: вільність, рівність і братерство, а тимчасом всюди розповсюджують лише ненависть і зависть і викликають завзяту боротьбу.

Є лише одна рівність і то перед Богом і на ній основує ся християнська суспільність. Справдешне християнство є головним жерелом добрих діл для всіх, що потребують помочи, віради і поради. Люди і народи багато грішили проти засад Христової релігії, але все таки Христова віра була вихідною точкою могутньої струї людского поступу.

Соціал-демократичні апостоли хотять видерти народови віру, бо соціал-демократичне сторонництво є ворогом всякої релігії. Оно силкує ся знищити релігію, бо як довго чоловік має ще іскру віри в серці, не може бути послухним орудєм в руках соціалістичних апостолів. Правду висловили проводирі соціал-демократичні, сказавши: ми є сторонництвом об'єктивної ненависти! Задля того розповсюджують они політичну і релігійну ненависть, в тій цілі розбуджують, ширять і підсичують невдоволенє між народом за всяку ціну.

Справдешній християнин не може до всего того прикладати своєї руки, ділати спільно з ними, бо християнська релігія основує ся на заповіді любови ближнього, виключає всяку ненависть, а приказує навіть до ворогів відносити ся з любовю, їм прощати. А гляньмо на сучасну боротьбу всяких сторонництв хочби лише у нас в рускій суспільности, на ту боротьбу, яка проявляє ся з нагоди недалеких виборів до ради державної і то не лише на самій видівні сего руху, на вічах і зборах, скільки там проявляє ся ненависти, злоти, пімсти, неправди. Та не лише соціал-демократи, радикали і иньші сьвітські люди вступають в суперечности з головними осно-

вами Христової віри, але на жаль деякі святи, що з свого покликания і становища повинні би бути апостолами Христової віри, вести суспільність в дусі любови ближнього, християнської справедливости і правди, забувають головні підвалини Христової віри і кидають ся з ненавистю, злістю та завистю в струї сего руху, а замість, як Христос виступав з словами на устах: «мир вам», піддувають пристрасти, розбуджують ненависть, воюють неправдою. І на все те звичайно глядять духовні власти байдужно, не вважають своїм обовязком пригадати таким святикам, що они є апостолами любови ближнього а не ненависти, апостолами правди а не лжи. Чи ж можна опісля дивувати ся, що в широких верствах народних занепадає справдешній дух християнський, що тим способом підготовляє ся землю під посів соціал-демократичних змагань і засад?

Але коли на зборах і вічах у хвиливім роздратованю, серед розгориченя і розбурханя пристрастий падають нераз слова незгідні з Христовою вірою, то се хоч вчасти можна бодай зрозуміти і виправдати хвиливім роздратованєм (verba volant), але щож подумати о тих проявах в сучасній печаті, що дише ненавистю, злотию, послугує ся неправдою і клеветою. А все те стелить ся на папері не в хвиливім роздратованю, а по певній надумі і розвазі, все те остає на довгі часи (scripta manent), іде в сьвіт, поміж широкі верстви суспільности, що глядять духовного корму, поживи духа, поученя, просьвіти і звичайно вірить у все друкване, а тимчасом дістає в руки отрую, яка затроує суспільний організм, лишаючи на довгий час шкідні і погані наслідки. Чи се має бути та просьвіта, те осьвідомлюванє, те розбуджуванє до життя народних мас?! Ні се є крайна деморалізація, проти якої повинні не лише духовні власти ділати, але всі щирі приятелі

2

СУДЖЕНИЙ.

Оповіданє Ек. Уманця.

З російского переклав Вол. Вербенець.

(Далі).

— Що ти, Іване Петровичу! звиняв ся старик. — В августі що лише минуло шістьдесят сім.

— Ну, брате мій, брешеш, даруй за висказ. Здає ся, брате, тобі від старости в голові перевернуло ся. Мені скінчило ся в минувшим августі шістьдесят шість, а тобі, як я думаю, оттак сідмдесят вісім, девять...

— Алеж ні, ей Богу, Іване Петровичу, ти помиляєш ся! Пам'ятаєш, я женив ся в 1853 році...

В ту хвилию отворили ся двері і в кімнату увійшла Машенька з підносом в руках. Вона соромливо привтала ся з князем і поставила на маленькій столик бутельку вина від Бавера і кошачок з з'їсточками від Абрикосова.

— Як ся маєш моя красавичко! — ласкаво звернув ся до неї Іван Петрович і старав ся витягнути в кріслі як молодець.

— От, Машенька скаже тобі — утішив ся генерал.

Машенька, скільки тобі літ?

Дівчина почервоніла, як поломив і засумувала ся.

— Стій — перервав йому князь. — Як можна ставити подібні питання молоденьким дівчатам та іще в присутности мушени! Чи ж ти не знаєш, що la femme a l'age qu'il parait? Не слухайте того старика, моя красавичко, але скажіть лучше, як стоять ваші справи з тим чорнооком?

Машенька почервоніла іще сильнійше, а батько відповів за неї:

— Нема нікого, як мені Бог сьвідком, нікого Іване Петровичу.

— А подобає ся він вам? допитував ся Іван Петрович, неслухаючи генерала.

— Я, певно, не знаю... проговорила Машенька.

— Хтож має знати? Після мене, нема що марнувати часу; по веселім бенкеті беріть ся за свадьбу!

— Треба подумати, Іване Петровичу, — гнівно промовила дівчина і нехотячи довше продовжати сеї бесіди, вийшла з кабинета.

II.

Машенька вернула в свою кімнату, взяла книжку і усіла на канапку. Вона особливо любила читати сентиментальні, німецькі романи і в самій речі читала їх. Клявдинька сиділа коло круглого стола, що стояв посередині кімнати і щось шила. Сестри, сидячи разом, зрідка до себе говорили; вони вправді любили одна другу, але у кожній з них були свої серцеві тайни. Клявдинька свої тайни повіряла Прасковії і Єгорівній, а Машенька бояла ся кому-небудь звірити: їй все здавало ся, що над нею стануть сьміяти ся, зглузувати.

Обі сестри були вельми релігійні, не опускали ні одного Всеночного, ні одної Служби Божої; в церкві молили ся щиро, і, если їм лучило ся стрівити там кого зі знакомих, не звертали уваги, що їх видять, а витали ся доперва після Служби. Віра їх була щира і чиста немов у дитий. Обі давно вже хотіли вийти за муж, хотяй тайно укривали се одна перед другою і в молитвах обоїх дівчат так, як і матери, головна ціл була: вимолити, випросити жениха. Вони твердо вірили, «що судженого конем не обідеш» і терпеливо ждали на того судженого.

(Далі буде).

народу, всі прихильники справдешньої просвіти повинні злучити ся, щоби сему запобігати. Потреба, щоби всі переняті засади і основами Христової віри подали собі руки до роботи проти таких ворогів Христової віри. Треба повстати і спільно поборювати весь світогляд соціал-демократів, матеріалізм і інші хиби, якими визначають ся проводирі і вся соціал-демократична партія, які на жаль втиснули ся вже глибоко і в нашу руску суспільність.

(Далі буде).

Енцикліка Льва XIII. про Спасителя.

(Конець).

Всяка правдива жизнь походить від Бога; всякі твори є частию жизни, а не жизнь сама. Але від початку віків і задля своєї істоти в Христос «жизнею» так, як є і правдою, бо є Богом, зісланим від Бога. Від него, як від остаточного і найвзнесенішого почину розляло ся ціле житє на світі і по вік буде плисти. Щонебудь існує, щонебудь живе, через Него живе, бо «Словом стало все, що стало ся, а без Него нічо не могло стати ся». Се, що дотичить земського, природного житя; але під повисшою гадкою ми мали на душі далеко доскональшу, далеко висшу жизнь, сей воскресений і утверджений спасенним ділом Христа «живот ласки», якого остаточним, а над висказ щасливим кінцем є «живот хвали» — до якого ми повинні звертати всі наші гадки і вчинки. Всім містить ся ціла істота християнської науки, «щоби ми, завмерши для гріхів, жили сприведливостію», се значить, жили для чесноти і святости, на чім власне полягає чесна жизнь з безсумнівною надією на вічну щасливість.

«Справедливий буде жити з віри». «А без віри не можна подобати ся Богу». Так отже Творцем, Отцем і Спасителем віри є Христос, який удержує в нас і хоронить жизнь в чесноті, а се передовсім за посередництвом Церкви, бо Церкві після своїх найласкавіших і наймудріших вироков повірив средства і способи, щоби таке житє викликати і колиб загасло, знова єго розжевити. Творяча і заховуюча сила спасенних чеснот мусить тому знидїти, коли етика розійде ся зі св. Вірою і коли ті, що єдино розум хотять вчинити майстром обичаїв чоловіка обідруть сей розум з найвисшої гідности, струять єго з надприродної ясности назад в пропасть чисто змислового житя, на цілковите зіпеутє. Не кажемо, щоби чоловік не признавав і не слухав прав природи, але колиб признавав їх всіх і в протягу цілого житя без похибки — що без ласки Спасителя неможливо — їх виконував, то ще таки, не маючи віри, надармо буде надїяти ся на вічну щасливість. «Если хто не мешкав во мні, стане проч викинутим як літоросль та усхне; і зберуть єї та кинуть на огонь і она згорить». «Хто не вірить, стане осуджений». Вкінці маємо багато ще доказів перед очима, що варта етика без віри і які она видає овочі.

Через шож дїє ся се, що мимо всяких змагань, щоби піднести публичний добробит, держави що-раз більше недомагають в так багато напрямках і боляють? Вправді кажуть, що суспільність вистає собі сама і без опіки християнської Церкви розвиває ся та осягає свої ціли. Тому все іде світським ладом і в державних урядженнях і в публичнім житю є щораз менше слідів релігії батьків. Не знають, що чинять. Бо скоро не буде Божої санкції для доброго і злого, не старе всяким законам найпотрібнішої і найзнаменнішої поваги, а справедливність мусить упасти: бож прецінь се два найзнатніші узли суспільного житя. І так само: коли зникне надїя і очікуване безсмертної щасливости, тим ближшим стане позаданє дочасних дїбр і кожний буде старати ся загорнути їх для себе самого стілько, як лише зможе. Звідси піде заздрість, зависть і ненависть, а за сим гідкі замахы, насильні усуваня всякої власти і правліня, шалені стремленя до суспільних переворотів; ані зверху спокою, ані безпечности в середині: — суспільне житє стане зганьбленим всілякими злочинами.

В загальнім заколоті пристрасти супроти

суспільних спорів і загального, небезпечного положеня треба хіба зрезигновати і надїяти ся остаточного розкладу, або завчасу прийати ся за остаточне, спасенне средство. Злочинців держати у важках, працювати над уморальненем лібду, всякими способами відстрашувати від злочину: — се потрібне і нагле. Але се не все. З висшого становишка задивляючись, належить обняти завданє спасеня народів; тут висша сила від людської мусить прийти в поміч, сила, яка порушить до глибини серця, збудить почутє обовязку, поправить; ся сила, що вже спасла була світ, затоплений в далеко гірших блудах. Усуньмо перешкоди християнському духови, оживім єго в суспільности, а суспільність оживе наново. Спори низших клас з висшими залагодять ся, обосторонні права устелять ся на підставі взаємного поважаня. Слухаючи Ісуса Христа, так сї, що вивінувані дочасними добрами, як і убогі однако удержать ся в границях своїх обовязків; зрозуміють, що хочачи безпечно жити, мусять супроти ближних іти дорогою справедливости, любови і уміркваня. Тоді віджиє і родинне житє в суспільности під опікунчим крилом Божої боязни, поліпшить ся, встане правом природи наказаний послух і поважанє для правної власти, пошанованє законів, та виявить ся ясно ціла гідність замахів та бунтів.

Де християнський закон рядить всім, і де не стоїть єму нічо на перешкодї, там удержить ся самим Провидїнем наказаний лад і порядок, розвине ся та розцвіте гаразд і добробит. Тому загально-суспільне добро вимагає повороту до Сєго, від якого не належало ся відвертатись ніколи, який є «дорогою, правдою і житєм» не лише одиниць але також цілої людської суспільности. В ній мусить ожити Христос, як єї Пан і одинокий властник, а жизнь, якою Він надїлив, мусить перейти всі члени і части держави, приписи законів, уряджень, шкіл, публичних інституцій, сопружого права і фамілійного, палати богатих, робітні і хати робітників. А не забуваймо, що як-раз від сєго залежить ся так пожадана цивілізація народів, розвиваюча ся та розцвітаюча, не стілько на уживаню дочасних дїбр і роскошій, як більше на підставі плеканя похвальних чеснот і обичаїв.

Богато відвертає ся від Христа більше з причини несвідомости, ніж з причини злої волі: тих, що досліджують світ і чоловіка, є багато, а тих що Сина Божого бажать пізнати — мало. Тому належить старати ся заступити несвідомість свідомістю, щоби Христа не відпихано і не легковажено як «незнакового». Заклинаємо всіх християн цілого світа, щоби не щадили труда, після своїх сил ширити пізнавє Спасителя; — хто розважить річ ясно і з доброю волею, пізнасть, що нема нич спасеннішого над Єго закон, нич більше Божого, як Єго наука.

В великій мірі може причинити ся до сєго Ваша повага і праця, поважані Братя, як і ревність та стараня цілого духовенства. Возьміть собі на перший обовязок заціпляти в уми поняте, немов образ Ісуса Христа, Єго любов і засади, устно і письмами, в школах у дїтвори, на зборах і де лише надарить ся нагода. Прот. з. «права чоловіка» чують досить широкі маси; коби також почувли дещо про Божі права! Нині є добра нагода до сєго: оживлено в багато людях та виявлено любов до Спасителя, яку Ми, як Бог позволить, перекажемо як добру заповідь будучому столітю. А тому, що тут розходить ся о щось, чого лише за Божою ласкою можна надїятись, з'єднім ся всі в горячій молитві і молім Всемогучого о милосердє, щоби не дав загинути тим, яких викупив проливом власної крові: — щоби милостиво глянув на наші часи, які вправді багато нагрїшили, але також і багато відокутували, щоби зволив милостивим оком обняти людей всіх народів і племен, як сам сказав: «А коли стану підвишеним від землі, потягну всіх до себе».

На задаток Божих ласк і на знак Нашої вітївської зичливости удїляємо Вам, поважані Братя, Вашому Клирови і цілому народови в любови Христа наше апостольське благословенє.

Данє в Римі у св. Петра 1. падолиста 1900 в 23. р. нашого понтифікату.

Лєв XIII.

Характеристика поезій

Петра Гулака-Артемовського.

(Далі).

З вершом «До химерних Пранців» стоять в тісній звязи ще три стихотвори Артемовського. Два з них є панегіриками в честь російських генералів за їх побіди в р. 1853. над турецкою фльоотою і війсками.

Перший панегірик присвячений Андронікови і Нахімови. В нїм сьмієсь Артемовский з султана, Абдуля, що надїяв ся розбити російське військо, що лагодив на Воронцова аркан з шовку, на яким тепер довго прийде ся висїти Туркам. Андронікова і Нахімова звеличує поет такою апострофою:

Сполать тобі
В Рускій землі,
Андронче козаче!
Ти бусурман
Змяв на гаман
Нехай Абдул скаче!

Сполать тобі
В Рускій землі
Нахименьку хвацький,
Що попалив
І потопив
Байдаки султанські!

В другім панегірику, висланім під адресою пані П. П. Л-вої, від котрої поет одержав першу вістку про побіду Бебутова над 36-тисячним турецким війском під проводом Абді-паші в Азії, глузує Артемовский з польських охотників, що бороли ся в рядах турецкої армії против Росії, а до султана кличе:

Як до Тебе, Меджіде,
Отця звісточка прийде,
Що наш бравий князь Бебут
Дав Абді-паші капут,
То не дмись вже мов той сич
А в сїрка очий позич
Та прийди і повини ся,
Низько в ноги поклони ся,
В церкві Богу помолись,
Та не дуже то й скупись
І на сповідь кинь гривняку,
Щоб Бебут не втер ще маку,
Побожись тай дай заріку,
Що до смерти,
Що до віку,
Не зачепиш більш ніколи
Білого царя Миколи¹⁾.

Так само сьміє ся Артемовский в третім верші з султана, що бажав перенести свій двір, знамя і сорочку Магомета до Адриянополя, що надїяв ся на свої війська і на поміч Англичан та Французів:

Не допоможуть, султане
Пранці й Ягличванці,
Москаль свого дотягне
Не в вечір, так в ранці!
Так спи-ж дома, Меджіде,
Ми буркать не будем,
А як Москаль падїйде
Ми тогді й розбудим²⁾.

Всі три наведені стихотвори під літературним оглядом рівнож дуже слабенькі. Разом з вершом «До химерних Пранців» становлять они другу фазу в розвою державного патріотизму у Артемовського. Може бути, що на державний патріотизм в часі російсько-турецкої війни, в сій другій фазі, зложив ся ентузіязм Артемовського для визволеня Християн з під панованя Турків. На се вказував би уступ з панегірика, писаного в честь Бебутова:

Спївав я сором
В ганьбу султанську,
Стоптану силу
Його поганську³⁾.

Свою дорогою була ще й інша причина сєго урядового патріотизму у Артемовського, про яку буде річ на другім місці. Колиж говоримо про першу фазу єго урядового патріотизму в сорокових роках і про єго ворожі виступи против Наполеона і Поляків, висловлені в поезиях «До Терешка» (1832. р.) і «Ой час нам Грицьку по-

¹⁾ Киевская старина з р. 1897. т. 56. стр. 491—2. Панегірик писаний по 18. падолиста 1853. Сполать — на многі літа (εις πολλά έτη).

²⁾ Там же. стр. 493 4. Сей панегірик писаний дня 12. грудня 1853.

³⁾ Там же стр. 495-6. Верш писаний 16. грудня 1853.

⁴⁾ Там же. стр. 493.

шанувати ся» (1836. р.), то замітити мусимо, що сей обяв стрічаємо також у інших письменників харківського круга, Основяненка, Метлинського, Корсуна, а побіч них, спеціально в ворожнечі против Поляків, і у інших, сучасних українських письменників, як прим. у Маркевича і Бодяньського.

Перейдемо їх по порядку.

(Далі буде).

З політичного поля.

Вибірчий рух в Галичині викликав відзив німецьких дневників про вигляди для будучої галицької делегації. Головно ходить тут о питанні, чи польське «Коло» розіб'є ся, чи вийде з виборів в тій самій силі, що давніше? Львівський кореспондент «N. W. Tagblatt-u» відповідає на сю квестию, після своїх інформацій, що «es bleibt alles beim Alten», ба навіть предвиджує, що лівиця, т. з. сконцентровані демократи вийдуть ослаблені з теперішніх виборів і приймуть на себе ярмо давнього статута польського «Кола». В сей сам спосіб представляє ситуацію «Pester Lloyd» в своїх кореспонденціях зі Львова і Кракова. Монахійська «Allgem. Ztg.» приходить до такого самого заключення, заставляючи ся над причинами безуспішности змагань до розбиття польського «Кола», але разом виявляє причини, які мали уратувати его від заповідженого упадку. При теперішніх виборах вправді не повторять ся надужиття і репресалії з р. 1897 — каже згаданий дневник — але за те польські шляхтичі мусіли посвятити «величезні суми» для ратования свого політичного становища. В сей самий спосіб аргументує також «Grazer Tagespost», а польські дневники застерігають ся з гори против сего і протестують против розповсюдження таких нічим неумотивованих клевет перед легковірними а необізнаними з відносинами читачами.

В угорській соймі відповідав вчора президент міністрів Сель на інтерпеляцію в справі боснацьких залізниць, яку не допущено до цісаря. Депутация вже була раз на аудієнції у цісаря, але її бажань не узглядено. В Босні нема жадної антимогомеданської агітації в користь католицизма, а найліпшим доказом є се, що за 22 роки взагалі перейшло лише 36 Магомедан на католицизм, а на відворот 29 іновірців перейшло на іслам. Президент міністрів констатує, що в других напрямках магомеданське населення тішить ся великою прихильностию і опікою міністра Каляя. Вкінці згадав Сель коротко про боснацькі залізничні заявляючи, що буде ще час основніше поговорити про них аж тоді, коли догичні закони будуть предложені соймам. Обі відповіді президента міністрів прийняла палата до відомости.

Напад на цісаря Вільгельма II., який збув ся вчора у Вроцлаві, коли німецький цісар разом з князем Майнінген переїздив повозкою через улиці міста до кошар кирасирів, — показує ся лише сумним припадком з божевільною женщиною. Коли, як вже сказано, цісар переїздив через місто, на розі улиці Ставовой і огородової, якась женщина кинула за цісарем сокирою, завивеною в лахи. Сокира упала тут за повозом і не зранила нікого. Женщину арештовано. Розійшли ся були погослови, що се перебраний мущина. Кажуть, що цісар Вільгельм був дуже зблід, коли побачив спадаючу сокиру зараз за своїми плечима, другі твердять, що він зовсім не завважав нападу. Всеж таки заалармовано цілу вроцлавську залозу, яка утворила шпалір від кошар до двірця залізничної, і в сей спосіб цісар повернув є кошар до двірця залізничної. Цісар був очевидно зворушений і не відповідав уклонами на одушевлені оклики численно зібраної публіки.

Новинки.

— Календар. В неділю: гр.-кат. Галактіона; рим.-кат. Оттона. — В понеділок: гр.-кат. Павла еп.; рим.-кат. Елисавети. — Ві второк: гр.-кат. Брона; рим.-кат. Фелікса.

— Кацапська влізливість. «Галічанін» доносить з Відня, що новоіменованому львівському митрополитови ВПреоєв. о. Шептицькому представили ся дві депутації віденських Русинів (?). Перша з товариства «Буковина», а друга зложена зі

старших під проводом совітника Ковальського. Кацапи дали новий наглядний доказ своєї влізливости і крайньої безхарактерности, поспішаючи з заявами немов то щирої лояльности супроти сего, якого номінацію на львівського митрополита поборовали з такою заілюстію. Та сама «Буковина», що ще доси чує носом «гнилі покладки», якими обкидала бл. п. митрополита Сильвестра Сембратовича, сьміє безсоромно глянути в очи его достойному наслідникови. Той сам «саветнік» Ковальський, що про краєві справи Русинів стілько журить ся, що про вчерашній день, а в імені Русинів рішучо нігде не має права промовляти як звисний москвофіл-ренегат, сей сьміє видавати себе представителем «Руси» перед лицем того, кого разом зі своїм одномишленним органом «Галічаніном» рішучо не бажав собі бачити на митрополічій престолі. Але кацапська безличність і хамелонство так всім добре звісні, що ніхто не подивує ся, що москвофіли те само місце будуть перфідно лизати, де передше з обридженем плювали.

— Руский народний театр виставить в Тернополі: в неділю 18. с. м. «Вільні стрільці», драму з гуцульського життя зі сьпівами і танцями в 5 діях Данила Млаки, музика Воробкевича; в второк 20. с. м. «Власть тьми», народну драму Льва Толстого; в чертвер 22. с. м. «Чорноморці», народну оперету, музика Лисенка.

— Лат. єпископом перемиским іменовано єписуфрагана о. Пельчара, а его єпископом-супраганом о. князя Сапігу. Номінація о. Хотковського на єпископа тарнівського наступить доперва пізніше.

— Напад на п. Геца. Зі слідства, введеного в тій справі, показало ся, що в Тарнові існував між молодіжню «патріотичний кружок», який стояв на чисто-релігійній почві, бажав піднесення торгівлі і промислу і — теоретично самостійної Польщі. Зі сих молодечих поривів скористав якийсь незвісний доси старший панок. Він прийшов раз замаскований на засіданє кружка з учеником Сікорю. З під маски виднів лише конець бороди, лица его не було зовсім видно. Члени кружка за намовою незнакомого присягнули перед ним, що сліпо будуть повинувати ся его приказам. Его то ділом був замах на п. Геца. Гроші, які молодці мали здобути з револьверами у руках, мав одержати сей незнакомий. Власті енергично пошукують его, бо як-раз він був тим мотором, що довів молодіж до сего нерозважного кроку. Слідство веде тепер радник Турович.

— З львівського бруку. Підфіцяр поліційний Сайпфельд стрітив вчора на улиці 14-літню Йосифу Якимчук, родом з Підборець, і Івана Комедарського, як несли якийсь клунок. Поліційант зробив зараз на дорозі ревізію і знайшов там части одежи і коралі, а крім того кусень свічки і витрих. Дібрана пара признала ся, що добула ся у якогось селяня в Ямельній коло Доростан до замкненої комори і забрала звідтам ті річи. Обоїх замкнено до арешту. — На т. зв. «Опалках» знов, украв 14 літній злодій Станіслав Дембовський якийсь Розалії Павлякової з кішени калитку з двома коронами. Павлякова здогонила злодія і зловила его, але вже не знайшла при нім ні калитки ні грошей. Злодія відставлено на поліцію. Незадовго по тім явив ся на поліції 12-літній Николай Вержбовський, і казав, що его мати покинула і він не має ся де подіти, та прозить, щоби его замкнули до арешту, щоби там переночував. Показало ся, що той дїтвак, то спільник Дембовського, і хотів лиш длятого дістати ся до арешту, щоби там порозуміти ся зі своїм спілянком.

— З Буковини. Кандидати до ради державної, котрих вибір заповнений, є: з І. курії більшої посілости владика Репта (Румун), з П. курії радник суду Богосевич (Вірменин) і Юрій Василько (Румун), з палати торговельної кулець Розенцайг (жид), з Чернівців др. Штраухер (жид), з прочих міст проф. Скедль (Німець), із сільських курій: Николай Василько (Русин), із повітів Кіцмань Вишняк-Станівці радник суду Лупул (Румун), на Чернівці-Серет-Сторожинець маршалок краю Лупул (Румун) в Радівцях, Гумори і Кімполонгу; а із V. курії північної проф. Єротей Пігуляк (Русин) а з полудневої радник шкільний Ієспескул (Румун); разом 5 Румунів, 2 Русини, 1 Вірменин, 1 Німець і 2 жида. Кацапська «Народная Рада» зібрала ся минулої неділі на «совіщаніє» і рішила поставити в V. курії супроти посла Пігуляка кандидатуру «маститого» патріота о. Драбика із Веренчанки.

— Вимарш жидів до Бразилії. Румунське правительство за посередництвом кольонізаційного товариства заключило з бразилійським правительством угоду, на основі якої 35.000 румунських жидів виемігрує незабаром до Бразилії. Ся громадна кольонізація жидів в Бразилії була впливом заборони імміграції жидів до північної Америки, висланих туду румунським правительством. Від тепер всі румунські жида на державний кошт будуть пересилатись до Бразилії, де найдуть... галицьких хлопів. — Відному все віє вітер в очи.

— Женщина архітектор. В конкурсі розписанім

на будову палати для управи лісництва в Бистриці, в Сімогороді, побідила 28-літня панна Ерика Павляс. Від 17. року життя відбувала она мулярську практику, опісля учащала до школи будівництва і одержала диплом. Вибудовала вже двадцять приватних будівель, а тепер буде вести будову правительственного будинку, котрого кошторис виносить 300.000 корон.

— Бразилійська кров. З Бразилії доносять нам: В рускій кольонії Прудентополіс в Парані, на лїнії Барра Десперада, застрілив одинайцятилітній хлопець, Фелікс Гонорато де Карвальйо, син тамошного підкомісаря поліції, 15-літню дівчину Софію Салатовську з Галічини, котра не хотіла згодитись на негідне предложенє того хлопчиска! Дійсна кров торреадорска.

— Проти супружеских розводів. Консистор авґсбурско-євангелицького збору в Варшаві розіслав обіжники до всіх пасторів округу, щоби не приймали до євангелицького збору католиків, що переходять на протестантизм лише в тій цілі, аби опісля просити о супружеский розвід.

— Вистава освітлення, отворена оноді у Відні, представляє ся дуже інтересно, бо випала над сподіванє удачно. Цілію вистави було представити поступенний розвій освітлення від найдавніших часів аж по нинішню добу. Відділ історичний, устроєний заходом міністерства війни, находить ся при вході вистави. Зібрано ту предмети з різних музеїв і уставлено їх в хронологічнім норядку, як по собі наступали. Насамперед стоять смооскини, дальше каганці зі смолою, свічки лосеві, воскові, мільові, олійні лампи з системою тиснення і помпованя, нафтові лампи (1859. р.), світло газове, газове світло жарове і електричні лампи всіх конструкцій. В інших відділах вистави находять ся прибори до запалюваня: від губки з кресилом, льонту, січкових ниток, приряду Деберайна до найріжнородніших сїрників. Крім сего виставлено всякі предмети, що стоять в звязи з освітленням.

— Таксаметри на фіякрах. В торговельній палаті віденській порішено, що має ся завести оплатометри на однокінних фіякрах міських у Відні, після яких кождий переїздячий буде платив справедливо за переїхану просторонь.

— Продукция золота. Після найновіших дат статистичних продукция золота на цілій землі представляла в 1898 р. вартість 1.230,274.800 франків. Полуднева Африка достарчила золота за 302,028.200 франків, Сполучені Держави півн. Америки за 297.140.300 франків, Австралія за 288,444.000 фр., а різні англійські посілости дали в 1898. р. золота за 371,302.500 франків. З зіставленя сих чисел видно, кілько золота доси продукувала Англія та які жерела золота набула она з завойованем полуднево-африканських републик.

— По американськи. Якийсь Англичанин в Новім Йорку переходячи улицею плюнув нехотячи на другого Англичанина. Сей недовго надумував ся, вияв револьвер і убив плюючого.

— Обманство. Два давніші замітачі каменіць, великі нероби, брати Адольф і Кароль Моншель в Дрездні, заложили в січні сего року банк під назвою «Дім банковий, ефектовий і комісовий братів Меншель». Оба шефи вислали яких сто агентів, щоби розпродати уділи на всілякі льоси і позабирати від купуючих рати. Агенти волочили ся головно в пограничних місцевостях саских, але заходили часто і до австрійських головних міст. Першу місячну рату з К. або з К. 60 с. брали собі агенти, а дальші рати припадали вже «банкови». Розуміє ся, що ті, котрі купили собі такі льоси і заплатили рати, потратили свої гроші; они, що правда, дістали промеси, але з числами льосів, котрі мав хтось інший, а не банк. На случай хочби льос був щось і виграв, то властитель промеси не дістав би був нічого. Директорів, котрі обікрали в той спосіб множество людей, вже позамикано до арешту. — Се най буде осторогою для тих всіх, що любять купувати льоси на рати.

Телеграми.

Загреб, 17. падолиста. В соймі коаліція поставила нагле внесене о влученє до кроацьких законів декларациі архиєв. Франца Фердинанда. Після широкої дискусії, підчас якої прийшло до бурлявих сцен, внесене відіслано до комісії.

Грац, 17. падолиста. Екс-король Мілян прибув сюда з Медіолану і удав ся вчора до Брік, на Угорщині, на польованє до свого друга гр. Естергаз-ого.

Петербург, 17. падолиста. Бюлетин пр. ан здоровля царя, виданий вчора о год. 10. рано, звучить: Загальний стан був вчора через цілий день вдоволяючий, вечером температура виносила 39.1, живчик 72. В ночи цар спав досить добре, над разом температура виносила 38.1, живчик 68. Загальний стан дуже добрий.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Берлін, 17. падолиста. Равішні дневники доносять з Вроцлава: Слаба на умислі жінчина, яка виконала замах на цїсаря, має 41 лїт, є незамужною і називаєть Швайке. Она терпить на манїю переслїдованя. В Вроцлаві мешкала доверва від кількох тижнів при ул. Огородовій. В виду того, що не платила за квартиру, мали єї того дня пополудни судово викинути з хати. Рано купила она сокиру і вертала з нею до дому. По дорозі стрїтила переїздячого цїсаря. Не надумуючи ся довго, з розмахом кинула сокирою в цїсаря, але хибила.

Гаґа, 17. падолиста. Корабель «Гельдорлянд» виїхав з порт Сейд через Месивський пролив просто до Марсилї, де прибуде дня 21. с. м.

Новий Йорк, 17. падолиста. New York Herald оголошує слїдуючу депешу з Вашингтона: Правительство рішучо ганить намірене знищенє гробів династїї Мінг, бо показує ся чим раз виразнійше, що Німці не хочуть мира. Також захованє Англії є дуже підозрївим. Гр. Вальдерзе всилає безнастанно експедиції в глубину краю, щоби дразнити населенє. Потреба лише одного кивненя китайского двора, щоби знов повторили ся насильства.

Мадрит, 17. падолиста. В Барцельонї вибухнули знов страйки в ріжних фабриках і викликали знатне ограниченє фабричного руху.

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годинї				відходить о годинї			
	6:10	з	Кракова, Берлина, Варшави, Відня	1:53	6:30	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
	6:20	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Ставиславова	2:08	6:43	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
	6:46	з	Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. вк.		6:35	до	Станиславова, П. двискогого, Потутор
	7:45	з	Янова	8:30	8:40	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	7:40	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	2:55	9:07	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)
	8:00		на дв. головний		9:15	до	Янова
	8:05	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		9:25	до	Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
	8:15	з	Сокала, Рави рускої		9:42		дв. гол.
1:35	8:50	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	2:55	9:55	до	Чернівців, Станиславова
	11:45	з	Ядослава і Любачова	10:20	10:20	до	Сокала, Белзця, Рави рускої і Любачова
	11:55	зі	Станиславова (Кересмезе, Потутор)		1:25	до	Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята
	12:55	з	Янова		2:15	до	Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята
	1:15	зі	Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.		3:05	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
	3:14	а	Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.		3:15	до	Янова шоденно від 13. мая до 16. вер.
2:20	5:17	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		3:26	до	Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.
2:35	5:40		" " " на дв. голов.		3:30	до	Ряшева, Хррова, Любачова
	5:45	з	Кракова	Ніч			
1:45	5:55	з	Чернівців, Іцкан				
	6:00	з	Сокала, Белзця і Любачова	6:10	6:13	до	Станиславова
Ніч				6:30	6:50	до	Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6. а від 16. вер. до 30. марта 1901 шоденно
	7:24	з	Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	12:40	6:30	до	Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
	8:28	з	Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		6:50	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	8:50	з	Брухович від 13. мая до 16. вересня шод.		7:10	до	Тернополя дворець головний
	9:28	з	Янова шоденно від 1. мая до 15. вер.		7:33	"	дворець Підзамче
8:40	9:45	з	Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова		7:25	до	Сокала і Рави рускої
2:31	10:00	з	Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор		7:48	до	Брухович (13. мая до 16. в. в нед. і св.)
12:20	10:15	з	Лавочного (Пешту) Хррова	2:51	9:12	до	Янова від 1. мая до 15. вересня
	10:12	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		10:40	до	Чернівців і Іцкан
	10:30		" " " на дв. голов.		10:50	до	Кракова, Відня, Варшави
	12:05	зі	Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.		11:00	до	Підволочиск, Бродів дв. голов. і
	3:12	з	Підволочиск на дворець Підзамче		11:25	"	дв. Підз.
	3:35	"	на дворець головний		4:15	до	Кракова, Відня, Берлина, Самбора
					4:45	до	Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.

ЗАМІТКА: Гога нічна числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейскїй різнить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Крайцких ч. 5) уділяє пояснєнь в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень „ДНѢСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресв. Митроп. і Пресв. Еп. Ординариатам всіх трех епархїй, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскї знаряди, збіжє в зерні і солонї, сїво в стогах і будинках против шкїд огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 виносить:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премїй	148.480	"	—	"	
" спеціальна	1.684	"	80	"	
Фонд основний	72.000	"	—	"	
" емеритальний	18.166	"	60	"	

Тарґфи «Днѣстра» дуже умірковані, услїва обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безприсловно. До кінця 1899 року виносили виплаченї шкоди 1,669.565 кор. 28 сот. Полїси «Днѣстра» приймає Банк красвий і Каса ощадности у Львові, Колсмії, Самборі, Долині, Свячїні, Городенці, Терребовлі і Залїшках при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Днѣстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услїва, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає полїси і квїти в рускїм язиці. Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях, де нема близько агентів «Днѣстра», приймає ся. «Днѣстеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізїв 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

К. СОЛИК

передше МРОЗІНЬСКИЙ у Львові ул. Собіского ч. 7.

поручає всілякі роди ФУТЕР.

Футра до подорожи, мужескі і жіночі нагортки найновїйших фасонів, Ротонди, Сака, Дольманьки, Катанки, Колїри, Боа, Зарукавки, Шапочки дамскї, Шапки мужескі, Шкіри всякого рода, поодинокі і гуртом як також, Верхи готові до мужеских і жіночих футер.

Матерїй найновїйшї на верхи в найбільшїм виборі.

Рівнож приймає на літо футра до переховку.

Цїни умірковані і низькі.

Товариство взаїмного кредиту „ДНѢСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10 (дім «Просьвіти»).

удїляє позички за платою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністратїйні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителїв або за інтабуляцїєю, над 500 корон тїлько за інтабуляцїєю на першїм місци, до сплати в ратах на 3 до 10 лїт. Свьященники, не посїдаючі реалноетїй, мусять крім поруки двох ручителїв предложити єще полїсу житєву; обезпечитись можна через «Днѣстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

Удїл членскїй виносить 50 кор., вписове 2 кор. Членом бути і позичку дістати може тїлько член обезпечений в «Днѣстрѣ».

Інформації удїляє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Днѣстеръ».

Артистичне заведенє ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, вирїб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч антики Вп. Миколаша). Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохїяльних. Шильди мальовані на шклї, деревї, блясі та полотні. Всїлякі лякерования, позолочуваня хрестів. Таблицї і шильди лянї з ріжних металїв, таблицї нагробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камїнях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і гузики до упряжи та ліберїї. Марки печатковї, бляшки шпунт. для броварів. Нуморатори і стемплї на датум. Обцяги до пльомб, шабльони. Краска до печаток та хемїчна краска до білизни.

Цїнники даром і франко.

